

**LABIRINT KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ
SPORT EGYESÜLET**
CSERSZEGTOMAJ
Barát u. 3.
8372

**BALATONI NEMZETI PARK
IGAZGATÓSÁG**

Korbély Barnabás
geológiai és barlangtani szakreferens

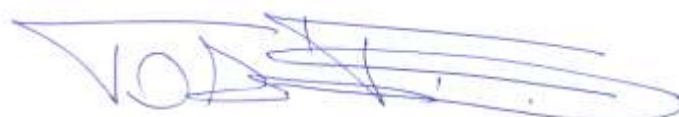
CSOPAK
Kossuth u. 16.
8229

Tárgy: 2007. évi Beszámoló jelentés
Kutatási jelentések, Kutatási terv

Kedves Barna!

Tisztelettel küldjük a Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesületünk 2007. évi Beszámoló jelentését, valamint az érvényes kutatási engedéllyel rendelkező barlangok külön-külön kutatási jelentést és a 2008. évi kutatási tervet, nyomtatott formában és CD-n mellékelve.

Baráti üdvözlettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Bankoz.: 80800028-10220962

Cserszegtomaj, 2008. február 14.

**LABIRINT KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ
SPORT EGYESÜLET
CSERSZEGTOMAJ**

Barát u. 3.
8372

**BALATONI NEMZETI PARK
IGAZGATÓSÁG
Korbély Barnabás
geológiai és barlangtani szakreferens
CSOPAK**

Kossuth u. 16.
8230

Tárgy: 2007. évi Beszámoló jelentés

**Beszámoló jelentés
a
Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
2007. évi kutatási eredményeiről**

Sport Egyesületünk a 2007. évi kutatási terv alapján végezte munkáját, melyek a következők voltak:

I. Feltáró kutatás:

- Térképezés: A 2006. évben a Balatoni Nemzeti Parkkal kötött szerződés alapján, melynek II. üteme 2006. december 13. - 2007. május 31. között végeztük el. A térképezés első üteme 2005. november és 2006. május között került elvégzésre; a Cserszegtomaji kútbarlang újratérképezéséről (poligontérkép) II. ütem 600 m szülő szerződés megvalósítása igen nagy igénybevételünket kérte. A I. ütemben felmért 2400 m után a II. ütemre szülő 600 m- t a barlang legnehezebben bejárható és ezáltal legnehezebben térképezhető területek maradtak hátra, mely fizikálisan és lelkiileg igen megterhelőnek bizonyult, így feltáró kutatást csoportunk nem tudott teljes intenzitással végezni, így feltáró kutatásaink intenzív folytatását a 2008. évben tervezzük.
- Cserszegtomaji kútbarlang, Kút kuszoda- feltáró kutatás: Mint azt már 2003. évi jelentésünkben írtuk, az É-i ági Kút kuszoda ígéretes bontását több elmélet is alátámasztotta (légrés, huzat jelenléte), a 2003. évben végzett kutatás során sikerült tovább bontani a járatot, mely egy teremre szélesedett ki, innen további két légrés mutatott további feltárható területek felé. A 2007. évben a járatban teljes talpszintsüllyesztést végezve, valamint a járatot leszűkítő homokkő tömbök „lefáragása” (eltávolításuk emberi erővel ill. eszközökkel hely szűkében nem lehetséges) után- melyeket csak igen nagy fizikai munkával és csak a hason ill. oldalra fordulva történő kúszva való közlekedésnek elegendő mértékben sikerült eltávolítani. Átjutva a szűkületeken, egy kisebb terem tárult fel előttünk melyből több irányban nyílnak járatok, melyekből egyelőre csak egy járat járható méretű ember számára, a másik két járat tágítást igényel, egyelőre azonban a hely

szűkössége miatt a kitermelendő anyagot nem tudnánk elhelyezni, így az ember számára járható méretekkel rendelkező továbbra is ígéretes járatra koncentrálunk a 2008. évben.

- Cserszegtomaji kútbarlang- Fogadó- terem, kút környéke- feltáró kutatások: bejártuk a kút környékén található járatokat ill. megvizsgáltuk azok végpontjait, lehetséges járatokba való továbbjutást illetően.
- Húsvéti ülőfás- barlang – feltáró kutatás: 2005. évben a barlangban 17 méter mélyre jutottunk, itt egy aláhajlás mutatkozott, feltárását a 2007. évben folytattuk, a barlang keletkezéséről illetően továbbra is tektonikus mivolta él, a hegység kiemelkedések során a dolomitban kialakult repedéseket a később feltörő és oldó tevékenységet végző karsztvízzel keveredett hévíz a repedéshálózat mentén oldó tevékenységet végzett, így alakítva ki a barlang , mostani képét. A barlang mélyebb zónáit kitöltő anyag valószínűleg pannon tengeri üledék. A feltáró kutatás során továbbra is él az a megállapítás, hogy a barlang mélyülésével egyre szebb és fejlettebb kalcitok és borsókövek kerültek felszínre. Az igen nehéz fizikai munkával eltávolítható, az aknát kitöltő összecementálódott kalcitos anyag eltávolításával további méterekkel tudtuk mélyíteni az aknát, mely jelenlegi állapotában 19 méter mélységnél kiszélesedett további légrést mutatva .Ígéretessége miatt a 2008. évben még nagyobb intenzitással végzünk feltáró kutatásokat a barlangban, a 2007. évben feltárt szakasz részletes felmérését a 2008. évben tervezzük.

II. Tudományos vizsgálatok:

1. A debreceni ATOMKI- vel együttműködve, minden évben rendszeresen végeztük a detektorcseréket. A 2005. évben előzetes egyeztetés alapján félévenként cserélt detektorok ügyében ez idáig nem kaptunk értesítést a detektorok sorsát illetően, a 2007. évben a 2005. második félévben lehelyezett detektorok maradtak a barlangban.
2. A Veszprémi Egyetemtől Kávási Norberttől a 2005. év után a 2006. évben sem kaptunk értesítést a detektorok cseréjét illetően (korábbi években havonta végeztük el a detektorok cseréjét a barlangban).
3. A tervezett egyéb a Cserszegtomaji kútbarlangban végzett klimatológiai mérések ez idáig (műszerek hiányában) nem valósulhattak meg. Az egyeztetések folynak.
4. Megfigyeléseink a Cserszegtomaji kútbarlangban a térképezések során: a Cserszegtomaji kútbarlang 2005- 2006. évi I. ütem felmérése után a 2006- 2007. évben végzett felmérések során is érvényesek voltak, így a II. ütemben végzett felmérés során tett megfigyeléseink alapján a barlangot két részre oszthatjuk: ÉK-i labirintus és D-i labirintus

ÉK-i labirintus:

Megfigyeléseink alapján a mérések során a függőkompassz nehezebben állt be (akadozás, kilengés), több időt vett igénybe az adatok leolvasása. Néhány pontot több alkalommal is le kellett olvasnunk ellenőrzésként. Ez időnként munka- felhalmozódást jelentett, vagyis dupla mérési munkát.

D-i labirintus:

A függőkompass az Ék- i labirintushoz képest kevesebb akadozást mutatott, de itt is néhány helyen igen nehezen tudtuk leolvasni az értékeket.

LEHETSÉGES OKOK:

1. FEDŐ PIRITTARTALMA

A fedő pirittartalma konkréciók alakjában jelenik meg. A Cserszegtomajon 1951- től megkezdett piritbányászat során egyértelművé vált, hogy a piritkonkréció nem alkot összefüggő több tucat km²- nyi területet, a piritkonkréciók eloszlása teljesen szabálytalan (*Erdélyi Mihály, A cserszegtomaji piritkutató III., IV. sz. melléklet*).

A Cserszegtomaji kútbarlangban a limonit a második leggyakrabban előforduló képződmény. Feltárásaink során több, eddig nem ismert helyen fedeztünk fel a barlangban limonitcseppköveket. A limonitcseppkövek előfordulási helye leginkább a mélyebb zónákban található tömegesen: Nyák- terem, Fekete- ág, Alba Regia- terem, ezeken a területeken magas a páratartalom és állandósult a talajon a nyálkás sáros felszín.

Képződése a fedő pirittartalom bomlásához köthető, barlangban való előfordulása a fedő pirit konkréció kiterjedésétől függ. Helyenként egy- két limonitcseppkő helyezkedik el, máshol csoportokat alkot.

A mélyebben fekvő területek előtt, mint pl. Nagy tölcser, Holt- tó környékén eddig még nem tapasztalt, vagy eddig még le nem írt és meg nem talált vanadinit ásványhoz hasonló kiválásokat fedeztünk fel, amely a galenit oxidációs övi ásványa.

A limonitcseppkövek a pirittartalom jelenlétét bizonyítják, mely alaptényező lehet a függőkompass időnkénti zavartságánál.

2. BEOMLÁSOK, LESZAKADT FŐTÉK

Szemmel láthatóan nehezebben működött a függőkompass beszakadt főték környezetében. A barlang több pontján is történt már ilyen beszakadás (pl. Szürke- terem, Kis szürke- terem). A szürke agyag befolyások szintén utalhatnak beszakadásokra, melyet a barlangban igen szép számban találhatunk.

A gyenge főtészerkezet beomlása után egyes rétegek leszakadásával közelebb került a barlangi légtérhez az esetleges fedő pirittartalom, mely zavarhatta méréseink pontosságát.

3. VEZETÉK

Számon tarthatjuk még a barlangban világítást szolgáló vezetéket, mint esetleges mérésben zavaró tényezőt.

4. MÁGNESES DEKLINÁCIÓ

Méréseink során megfigyelhetőek voltak az ingadozások is, amelyek szintén befolyásoló tényezőkké válhattak.

5. SZÜKÜLETEK, KUSZODÁK

A felmérés körülményei c. fejezetben már megemlített szűkületek, kuszodák igen jellemzőek a barlangra, melyek helyenként igen megnehezítették méréseinket. Ezeken a helyeken két fő tudott térképezni –szűk lehetőségek között- mivel helyenként már önmagában a sisak is kitöltötte a járatot, hason fekve lehetett csak közlekedni, így hibalehetőségként felmerülhetnek, a rossz rálátási viszonyok a műszer leolvasására, mely az egyes hurkok zárásánál összeadódként játszhatnak fontos szerepet.

MINDEZEN TÉNYEZŐK EGYÜTT,
VAGY KÜLÖN- KÜLÖN BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐKÉNT
SZOLGÁLHATTAK
MÉRÉSEINK SORÁN

III. Dokumentációs tevékenység:

1. A Feltáró kutatás c. fejezetben már megemlített térképezési munka igen nagy mértékben kitöltötte időnket a 2007. évben is.

A felmérést a Balatoni Nemzeti Park megbízásából a Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület végezte el. A felmérést Takács Ferdinánd vezette. A térképezést végezték: Balogh Csaba, Szalai Veronika, Szencz Livia, Takács Ferdinánd

A megbízás második üteme a barlang poligontérképének elkészítésére vonatkozott (kb. 600 m). A Cserszegtomaji kútbarlang teljes hossza az előzetes ismeretek szerint kb. 2400 m-re volt tehető, ezt az összhosszúságot már az I. ütemben meghaladtuk, ekkor a tényleges felmérés 2404, 930 m lett. Az első ütem során kiderült a barlang járatrendszerének összhosszúsága jóval nagyobb a csoportunk által végzett újramérések előtt ismert 2400 méternél A térképezési II. ütem 2006. december 13. - 2007. május 31. között zajlott. A felmérés során 601, 38 m- t sikerült felmérni. Ez az összhosszúság a szerződésben kötött 600 méternek felel meg. A barlang teljes hossza várhatóan eléri a 3500 m- t is, mivel nincs még feltérképezve: Karácsony- ág , Húsvét- ág, Dornyai- terem, Körút. és az É-i labirintus egy része

A II. ütemben felmért szakasz összesen: 2007. május 31- ig 601, 38 m

Az első ütemben felmért 2404, 93 m- el együtt a barlang jelenlegi összhosszúsága így:

3006, 31 m

A FELMÉRÉS KÖRÜLMÉNYEI

A térképezést általában 3 fő végezte, azonban a szűkebb járatokban- melyekkel nem fukarkodik a barlang- 2 fő tudott térképezni.

A szűk járatokban az első ütem felméréséhez hasonlóan helyenként igen nagy kihívást jelentett a műszer leolvasása, időnként még a járatban való elhelyezkedés (elférés), áthaladás is problémásnak bizonyult. Azonban az első ütemben követett elhatározásunkat a második ütemben is célul tűztük ki magunk elé, mégpedig, hogy a barlang minden pontján lehetőség szerint eljussunk a végpontokra, ugyanis így lehet pontosabb képet adni az esetlegesen kisebb bontásokkal összeköthető járatokról, melyek segítségével a barlangban egyszerűbben és rövidebb távon közlekedhetünk. De irányt mutathatnak további feltárások szempontjából is. Egy nap átlagosan 50- 110 métert tudtunk felmérni, ebből is levonható a következtetés a barlang szélsőséges méreteiről.

Barlangban való tartózkodásunk idejét és óraszám mennyiségét teljes mértékben az adott légnyomás határozta meg. Alacsony légnyomás esetén méréseink a barlang É-i labirintusára, vagy a barlang bejáratához közelebb eső, ezáltal jobb szellőzöttségű területekre korlátozódtak, vagy éppen elmaradtak. Ilyenkor a barlangban a CO² oly nagymértékben feldúsul, hogy egyes esetekben már a kút aljánál (barlang fogadó terme) az öngyújtó és a gyufa egyaránt nem gyulladt meg.

2. A 2007. évben is számos publikáció jelent meg csoportunkról.

IV. Barlang állapotának megóvása:

- Cserszegtomaji kútbarlang:

barlangban tartózkodásunk idején figyelemmel kísérjük az esetleges barlangállagi változásokat (pl. Helikon- terem, talpszint szemmel látható süllyedése), a kútban a barlang bejáratánál lefektetett deszkák karbantartása. Szabó Pál Zoltán- terem ácsolatának karbantartása. Az esetleges túrák során elhagyott hulladék összeszedése.

- Apalányai- barlang, Újévi kétlik- barlang, Lovaskatona 3.sz.-barlang, Húsvéti ülőfás- barlang, Sikalika- barlang, Vár- barlang:

a Keszthelyi- hegységben végzett túráink során figyelmünk kiterjedt a barlangok állapotának rendszeres vizsgálatára, barlang bejáratának állapota, barlang bejárása esetleges barlangállagi változás megfigyelése. Az Apalányai- barlangról szóló kutatási jelentésünkben leírtuk a barlang épségét ismét fenyegető bányatevékenységről.

V. Csoport élet:

1. Rendszeres túrák a Keszthelyi- hegységben felszínen és annak barlangjaiban (pl. Csodabogyós- barlang)
2. Valamint túrák a Mátyás- hegyi- , Rákóczi-, Béke-, és Kossuth – barlagban.

Cserszegtomaj, 2008. február 13.

Tisztelettel:

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Bankoz.: 80800028-10220962

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

**LABIRINT KARSZT- ÉS
BARLANGKUTATÓ SPORT EGYESÜLET
CSERSZEGTOMAJ**

Barát u. 3.
8372
Tel.: 06-30/2608356

Kutatási terv
2008.

Kutatási program

2008. évi kutatási programunkban az alább felsorolt feladatokat tervezzük végrehajtani:

I. Feltáró kutatás

- 1) Apalányai- barlang (amennyiben a közeli bánya robbantásai miatt lesz még barlang), Újévi kétlik- barlang kutatását ez évben tovább folytatjuk a múzeum által megadott irányelvek alapján
- 2) Rezi község közigazgatási területéhez tartozó 2004. évben már megkezdett feltáró kutatásokat folytatjuk: elsősorban a Húsvéti ülőfás- barlangra koncentrálunk, de ha az energiánk engedi, akkor az Ilona árok; Vadlán- lik- barlang, Rezi Vár- barlang, Lovaskatona 3. sz.- barlangban is megkíséreljük a feltáró kutatást.
- 3) Cszerszegtomaji kútbarlang kutatását nagyban befolyásolja a CO₂ jelenléte, ezért a barlangban a Helikon-, és Lovassy- terem Ny-i végpontjainak feltáró kutatását helyezzük előtérbe, és ha az időjárási viszonyok engedik az Alba Regia- terem végpontjainak feltáró kutatását, Szabó Pál Zoltán- teremben talált „Alsó szint” továbbkutatását is szeretnénk folytatni. Valamint terveink között szerepel a kút környéki végpontok megbontása, további járatok feltárását illetően.

II. Klimatológiai vizsgálatok

A debreceni ATOMKI nyomdetektorait, valamint a Veszprémi Egyetem Radiokémia Tanszékéről Kávási Norbert nyomdetektorait továbbra is cserélnénk, ha az együttműködő partnerek is akarnák.

III. Térképezési munkálatok

Feltáró kutatásaink eredményessége esetén az I.-s pontban megjelölt barlangok térképezését folyamatosan végezzük.

IV. Barlangok állapotának megóvása

Ha a Húsvéti ülőfás- barlang továbbkutatása során eredményt érünk el (jelenleg 19 m mélyen vagyunk és ez a mélység tovább nő), akkor a barlang megóvása érdekében szükségessé válik a barlang zárhatóvá tétele, amelynek megvalósítására tervet készítünk melyet a Barlangtani Intézet engedélyezésével, Rezi község Önkormányzata támogatásával megvalósítunk. Az I.-s pontban felsorolt barlangok kutatása során a barlangvédelmi szempontokat szigorúan figyelembe vesszük. Ezen barlang bezárása megítélésünk szerint még nem indokolt. A barlangok állagát a kutatásaink szünetében is folyamatosan ellenőrizzük.

V. Csoport élet

Túrákat tervezünk Magyarország barlangjaiba 2008-ban: Aggteleki karszt és a budai barlangok meglátogatása a célunk.

A barlangokban végzendő munkáink során maximálisan szem előtt tartjuk az élet, természet és barlangvédelmi szempontokat.

Cserszegtomaj, 2008. február 13.

Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Bankoz.: 80800028-10220982

**LABIRINT KARSZT- ÉS
BARLANGKUTATÓ SPORT EGYESÜLET**
CSERSZEGTOMAJ

Barát u. 3.
8372
Tel.: 06-30/2608356

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság
8229 Csopak, Kossuth u. 16.
Korbély Barnabás
geológiai és barlangtani szakreferens

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés
a
Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
Apalányai- barlangban
2007- ben végzett munkájáról

A 2007. évben is figyelemmel kísértük (2004. évben kötött megállapodás alapján, mely létrejött Bányakapitányság, Nemzeti Park, Labirint KBSE) a bányászati tevékenység miatt veszélyeztetett barlang állapotát. Az ígért szeizmikus műszer lehelyezése nem történt meg a barlangban - barlangban való elhelyezését korábban a Bányakapitányság rendelte el - erről nem kaptunk tájékoztatást. Terepbejárásaink során meglepődve és egyben szomorúan tapasztaltuk, hogy a 2004. évben kötött szerződést nem betartva az Apalányai- barlang irányában, nagy mennyiségű (mint azt a mellékelt fotók is mutatják) fát termeltek le, a bánya tovább terjeszkedik, a robbantásokkal veszélyeztetve ezzel a barlang állapotának épségét- egyben a barlang Magyarországon egyedülálló jelentőségű paleontológiai leleteinek lelőhelyét.

A lakók is panaszt nyújtottak be a kitermelés során keletkezett korábbinál éveknél többszörösen nagyobb robbantás hang és rezgés által épületekben és az emberek élhetőségében keletkezett károsodásokra, valamint a nagy mértékben megnövekedett kamion forgalom káros hatásairól.

Sajnálatos, hogy a természeti értékek felett a dobogón az üzleti érdekek állnak első helyen.

Cserszegtomaj, 2008. január 10.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnöke

Barlangkutató Sport Egyesület **LABIRINT KARSZT- ÉS
BARLANGKUTATÓ SPORT EGYESÜLET**

APALÁNYAI- BARLANGOT VESZÉLYEZTETŐ BÁNYATEVÉKENYSÉG

Fotók a bányáról

A letermelt terület egy része

Jobb oldalon a bánya széle, ettől a ponttól a barlang 40 méterre helyezkedik el, a robbantások végzetes következményekkel járhatnak a barlang további sorsát-állapotát illetően

zöld ponttal jelzett terület: a bánya mostanra a barlang irányába kiterjeszkedett széle
kék ponttal jelzett terület: a letermelt fák széle
piros ponttal jelzett terület: az Apalányai- barlang bejárata

**LABIRINT KARSZT- ÉS
BARLANGKUTATÓ SPORT EGYESÜLET**
CSERSZEGTOMAJ
Barát u. 3.
8372
Tel.: 06-30/2608356

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság
8229 Csopak, Kossuth u. 16.
Korbély Barnabás
geológiai és barlangtani szakreferens

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés
a
Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
Lovaskatona 3.sz.- barlangban
2007- ben végzett munkájáról

A barlang további feltáró kutatását illetően a jövőben mindenképpen szándékunkban áll folytatni. Az oldásformák alapján hévizes eredetű barlang két terméből is nyíló kürtők igen ígéretesnek látszanak. Terepbejárásaink során figyelemmel kísértük a barlang állapotát, nem tapasztaltunk sem a környéken, sem a barlangban változást - rongálódást.

A barlang további feltárására már csak 2008-ben lesz lehetőségünk. A 2006- 2007-ben elvégzett Cserszegtomaji kútbarlang újratérképezése kitöltötte tevékenységünket.

A jövőben e fent említett két teremből nyíló kürtők megbontását tervezzük.

Cserszegtomaj, 2008. január 10.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

**LABIRINT KARSZT- ÉS
BARLANGKUTATÓ SPORT EGYESÜLET**
CSERSZEGTOMAJ

Barát u. 3.
8372
Tel.: 06-30/2608356

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság
8229 Csopak, Kossuth u. 16.
Korbély Barnabás
geológiai és barlangtani szakreferens

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés
a
Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
Húsvéti ülőfás- barlang
2007- ben végzett munkájáról

Terepbejárásaink során figyelemmel kísértük a barlang állapotát, a barlang környékén és a barlangban nem tapasztaltunk semmilyen változást - romlást. A barlang ígéretesnek látszó további feltáró kutatását 2008-ben folytatjuk. 2005. évben a barlangban 17 méter mélyre jutottunk, itt egy aláhajlás mutatkozott, feltárását a 2007. évben folytattuk, a barlang keletkezéséről illetve továbbra is tektonikus mivolta él, a hegység kiemelkedések során a dolomitban kialakult repedéseket a később feltörő és oldó tevékenységet végző karsztvízzel keveredett hévíz a repedéshálózat mentén oldó tevékenységet végzett, így alakítva ki a barlang, mostani képét. A barlang mélyebb zónáit kitöltő anyag valószínűleg pannon tengeri üledék. A feltáró kutatás során továbbra is él az a megállapítás, hogy a barlang mélyülésével egyre szebb és fejlettebb kalcitok és borsókövek kerültek felszínre. Az igen nehéz fizikai munkával eltávolítható, az aknát kitöltő összecementálódott kalcitos anyag eltávolításával további méterekkel tudtuk mélyíteni az aknát, mely jelenlegi állapotában 19 méter mélységnél kiszélesedett további légrést mutatva. Ígéretessége miatt a 2008. évben még nagyobb intenzitással végzünk feltáró kutatásokat a barlangban, a 2007. évben feltárt szakasz részletes felmérését a 2008. évben tervezzük.

Cserszegtomaj, 2008. január 10.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

**LABIRINT KARSZT- ÉS
BARLANGKUTATÓ SPORT EGYESÜLET
CSERSZEGTOMAJ**

Barát u. 3.
8372
Tel.: 06-30/2608356

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Korbély Barnabás
geológiai és barlangtani szakreferens

Tárgy : kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Rezi vadlán-lik

2007- ben végzett munkájáról

A korábbi években végzett bontások során mintegy 1, 2 métert előrehaladva egyértelművé vált, hogy a barlang több irányba is elágazik, és nem csak a hegy lábával párhuzamosan folytatódik. A barlang továbbkutatását jelenleg időlegesen szüneteltetjük, mivel a barlangtól É-ra a Húsvéti ülőfás-barlang ígéretesebbnek bizonyul.

Terepbejárásaink során a barlang környékén és a barlangban nem tapasztaltunk rongálódást.

Cserszegtomaj, 2008. január 10.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

**LABIRINT KARSZT- ÉS
BARLANGKUTATÓ SPORT EGYESÜLET**
CSERSZEGTOMAJ

Barát u. 3.
8372
Tel.: 06-30/2608356

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság
8229 Csopak, Kossuth u. 16.
Korbély Barnabás
geológiai és barlangtani szakreferens

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés
a
Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
Rezi vár- barlang
2007- ben végzett munkájáról

A barlang feltérképezése során megállapítottuk, hogy a barlangban végzett feltáró kutatással jelentős mértékben növelhetnénk a barlang jelenlegi hosszát.
A jövőben érdemes lenne megbontani az egyes végpontokat.
Terepbejárásaink során nem tapasztaltunk változást a barlangban és a bejárat környékén sem.

Cserszegtomaj, 2008.január 10.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

**LABIRINT KARSZT- ÉS
BARLANGKUTATÓ SPORT EGYESÜLET**
CSERSZEGTOMAJ

Barát u. 3.
8372
Tel.: 06-30/2608356

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság
8229 Csopak, Kossuth u. 16.
Korbély Barnabás
geológiai és barlangtani szakreferens

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
Sinkalika- barlang (Rezi- barlang), Vár barlang
2007- ben végzett munkájáról

A 2006- 2007. évben a Cserszegtomaji kútbarlang újratérképezése igen hosszúra nyúlt, így ezen terület feltáró kutatására nem maradt sem időnk, sem energiánk.

2008. évi terveink között szerepel, hogy e két barlang egyes ígéretesnek látszó végpontjait és forrástölcséreit megbontjuk.

Terepbejárásaink során nem tapasztaltunk egyik barlang állapotában sem változást.

Cserszegtomaj, 2008. január 10.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

**LABIRINT KARSZT- ÉS
BARLANGKUTATÓ SPORT EGYESÜLET**
CSERSZEGTOMAJ
Barát u. 3.
8372
Tel.: 06-30/2608356

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság
8229 Csopak, Kossuth u. 16.
Korbély Barnabás
geológiai és barlangtani szakreferens

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés
a
Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
Újévi kétlik- barlang
2007- ben végzett munkájáról

A 2005- 2006. év után 2007-ban sem kaptunk jelzést a Balatoni Múzeumtól a barlang lehetséges további feltáró kutatását illetően.

A múzeum igazgatójának ígéretének megfelelően várjuk további rendelkezését a barlang további sorsát illetően.

A barlang állapotában nem következett be változás.

Cserszegtomaj, 2008. január 10.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

**LABIRINT KARSZT- ÉS
BARLANGKUTATÓ SPORT EGYESÜLET**
CSERSZEGTOMAJ
Barát u. 3.
8372
Tel.: 06-30/2608356

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság
8229 Csopak, Kossuth u. 16.
Korbély Barnabás
geológiai és barlangtani szakreferens

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés
a
Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
Cserszegtomaji kútbarlangban
2007- ben végzett munkájáról

Térképezés: A 2006. évben a Balatoni Nemzeti Parkkal kötött szerződés alapján, melynek II. üteme 2006. december 13 - 2007. május 31. között végeztük el. A térképezés első üteme 2005. november és 2006. május között került elvégzésre); a Cserszegtomaji kútbarlang újratérképezéséről (poligontérkép) II. ütem 600 m szülő szerződés megvalósítása igen nagy igénybevételünket kérte. A I. ütemben felmért 2400 m után a II. ütemre szülő 600 m- t a barlang legnehezebben bejárható és ezáltal legnehezebben térképezhető területek maradtak hátra, mely fizikálisan és lelkileg igen megterhelőnek bizonyult, így feltáró kutatást csoportunk nem tudott teljes intenzitással végezni, feltáró kutatásaink intenzív folytatását a 2008. évben tervezzük.

Cserszegtomaji kútbarlang, Kút kuszoda- feltáró kutatás: Mint azt már 2003. évi jelentésünkben írtuk, az E-i ági Kút kuszoda ígéretes bontását több elmélet is alátámasztotta (légrés, huzat jelenléte), a 2003. évben végzett kutatás során sikerült tovább bontani a járatot, mely egy teremre szélesedett ki, innen további két légrés mutatott további feltárható területek felé. A 2007. évben a járatban teljes talpszintsüllyesztést végezve, valamint a járatot leszűkítő homokkő tömbök „lefáragása” (eltávolításuk emberi erővel ill. eszközökkel hely szűkében nem lehetséges) után- melyeket csak igen nagy fizikai munkával és csak a hason ill oldalra fordulva történő kúszva való közlekedésnek eleget tevő mértékben sikerült eltávolítani. Átjutva a szűkületeken, egy kisebb terem tárult fel előttünk melyből több irányban nyílnak járatok, melyekből egyelőre csak egy járat járható méretű ember számára, a másik két járat tágítást igényel, egyelőre azonban a hely szűkösége miatt a kitermelendő anyagot nem tudnánk elhelyezni, így az ember számára járható méretekkel rendelkező továbbra is ígéretes járatra koncentrálunk a 2008. évben.

Fogadó –terem és kút környéke: a 2007- évben bejártuk a Fogadó- terem és a kút környéki járatokat, megvizsgáltuk a végpontokat. A barlangban végzett térképezés során fedeztünk fel eddig térképen nem szereplő új ígéretes bontási pontokat, ezen általunk bejárt végpontok megbontását a 2008. évben kezdjük meg.

A debreceni ATOMKI- vel együttműködve, minden évben rendszeresen végeztük a detektorcseréket. A 2005. évben előzetes egyeztetés alapján félévenként cserélt detektorok

ügyében ez idáig nem kaptunk értesítést a detektorok sorsát illetően, a 2007. évben a 2005. második félévben lehelyezett detektorok maradtak a barlangban.

A Veszprémi Egyetemtől Kávási Norberttől a 2005. év után a 2006. évben sem kaptunk értesítést a detektorok cseréjéről (korábbi években havonta végeztük el a detektorok cseréjét a barlangban).

A tervezett egyéb a Cserszegtomaji kútbarlangban végzett klimatológiai mérések ez idáig (műszerek hiányában) nem valósulhattak meg. Az egyeztetések folynak.

Megfigyeléseink a Cserszegtomaji kútbarlangban a térképezések során:

a Cserszegtomaji kútbarlang 2005- 2006. évi I. ütem felmérése után a 2006- 2007. évben végzett felmérések során is érvényesek voltak, így a II. ütemben végzett felmérés során tett megfigyeléseink alapján a barlangot két részre oszthatjuk:

ÉK-i labirintus és D-i labirintus

ÉK-i labirintus:

Megfigyeléseink alapján a mérések során a függőkompassz nehezebben állt be (akadozás, kilengés), több időt vett igénybe az adatok leolvasása. Néhány pontot több alkalommal is le kellett olvasnunk ellenőrzésként. Ez időnként munka- felhalmozódást jelentett, vagyis dupla mérési munkát.

D-i labirintus:

A függőkompassz az ÉK- i labirintushoz képest kevesebb akadozást mutatott, de itt is néhány helyen igen nehezen tudtuk leolvasni az értékeket.

LEHETSÉGES OKOK:

1. FEDŐ PIRITTARTALMA

A fedő pirittartalma konkréciók alakjában jelenik meg. A Cserszegtomajon 1951- től megkezdett piritbányászat során egyértelművé vált, hogy a piritkonkréció nem alkot összefüggő több tucat km²- nyi területet, a piritkonkréciók eloszlása teljesen szabálytalan (*Erdélyi Mihály, A cserszegtomaji piritkutatás III., IV. sz. melléklet*).

A Cserszegtomaji kútbarlangban a limonit a második leggyakrabban előforduló képződmény. Feltárásaink során több, eddig nem ismert helyen fedeztünk fel a barlangban limonitcseppköveket. A limonitcseppkövek előfordulási helye leginkább a mélyebb zónákban található tömegesen: Nyák- terem, Fekete- ág, Alba Regia- terem, ezeken a területeken magas a páratartalom és állandósult a talajon a nyálkás sáros felszín.

Képződése a fedő pirittartalom bomlásához köthető, barlangban való előfordulása a fedő pirit konkréció kiterjedésétől függ. Helyenként egy- két limonitcseppkő helyezkedik el, máshol csoportokat alkot.

A mélyebben fekvő területek előtt, mint pl. Nagy tölcsér, Holt- tó környékén eddig még nem tapasztalt, vagy eddig még le nem írt és meg nem talált vanadinit ásványhoz hasonló kiválásokat fedeztünk fel, amely a galenit oxidációs övi ásványa.

A limonitcseppkövek a pirittartalom jelenlétét bizonyítják, mely alaptényező lehet a függőkompassz időnkénti zavartságánál.

2. BEOMLÁSOK, LESZAKADT FŐTÉK

Szemmel láthatóan nehezebben működött a függőkompassz beszakadt főtékek környezetében.

A barlang több pontján is történt már ilyen beszakadás (pl. Szürke- terem, Kis szürke- terem). A szürke agyag befolyások szintén utalhatnak beszakadásokra, melyet a barlangban igen szép számban találhatunk.

A gyenge főtesszerkezet beomlása után egyes rétegek leszakadásával közelebb került a barlangi légtérhez az esetleges fedő pirittartalom, mely zavarhatta méréseink pontosságát.

3. VEZETÉK

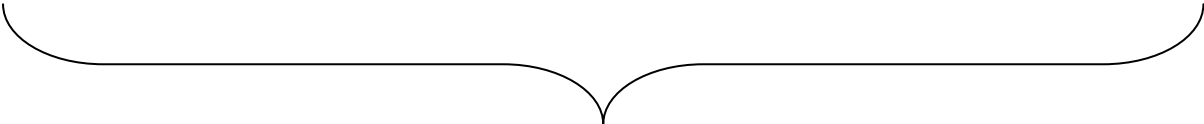
Számon tarthatjuk még a barlangban világítást szolgáló vezetéket, mint esetleges mérésben zavaró tényezőt.

4. MÁGNESES DEKLINÁCIÓ

Méréseink során megfigyelhetőek voltak az ingadozások is, amelyek szintén befolyásoló tényezőkké válhattak.

5. SZŰKÜLETEK, KUSZODÁK

A felmérés körülményei c. fejezetben már megemlített szűkületek, kuszodák igen jellemzőek a barlangra, melyek helyenként igen megnehezítették méréseinket. Ezeken a helyeken két fő tudott térképezni –szűk lehetőségek között- mivel helyenként már önmagában a sisak is kitöltötte a járatot, hason fekve lehetett csak közlekedni, így hibalehetőségként felmerülhetnek, a rossz rálátási viszonyok a műszer leolvasására, mely az egyes hurkok zárásánál összeadódhatva játszhatnak fontos szerepet.

MINDEZEN TÉNYEZŐK EGYÜTT,
VAGY KÜLÖN- KÜLÖN BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐKÉNT
SZOLGÁLHATTAK
MÉRÉSEINK SORÁN

VI. Dokumentációs tevékenység:

1. A Feltáró kutatás c. fejezetben már megemlített térképezési munka igen nagy mértékben kitöltötte időnket a 2007. évben is.

A felmérést a Balatoni Nemzeti Park megbízásából a Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület végezte el. A felmérést Takács Ferdinánd vezette. A térképezést végezték: Balogh Csaba, Szalai Veronika, Szencz Livia, Takács Ferdinánd

A megbízás második üteme a barlang poligontérképének elkészítésére vonatkozott (kb. 600 m). A Cserszegtomaji kútbarlang teljes hossza az előzetes ismeretek szerint kb. 2400 m-re volt tehető, ezt az összhosszúságot már az I. ütemben meghaladtuk, ekkor a tényleges felmérés 2404, 930 m lett. Az első ütem során kiderült a barlang járatrendszerének összhosszúsága jóval nagyobb a csoportunk által végzett újramérések előtt ismert 2400 méternél. A térképezési II. ütem 2006. december 13. - 2007. május 31. között zajlott. A felmérés során 601, 38 m- t sikerült felmérni. Ez az összhosszúság a szerződésben kötött 600

méternek felel meg. A barlang teljes hossza várhatóan eléri a 3500 m- t is, mivel nincs még feltérképezve: Karácsony- ág , Húsvét- ág, Dornyai- terem, Körút. és az É-i labirintus egy része

A II. ütemben felmért szakasz összesen: 2007. május 31- ig 601, 38 m

**Az első ütemben felmért 2404, 93 m- el együtt a barlang jelenlegi összhosszúsága így:
3006, 31 m**

A FELMÉRÉS KÖRÜLMÉNYEI

A térképezést általában 3 fő végezte, azonban a szűkebb járatokban- melyekkel nem fukarkodik a barlang- 2 fő tudott térképezni.

A szűk járatokban az első ütem felméréséhez hasonlóan helyenként igen nagy kihívást jelentett a műszer leolvasása, időnként még a járatban való elhelyezkedés (elférés), áthaladás is problémásnak bizonyult. Azonban az első ütemben követett elhatározásunkat a második ütemben is célul tűztük ki magunk elé, mégpedig, hogy a barlang minden pontján lehetőség szerint eljussunk a végpontokra, ugyanis így lehet pontosabb képet adni az esetlegesen kisebb bontásokkal összeköthető járatokról, melyek segítségével a barlangban egyszerűbben és rövidebb távon közlekedhetünk. De irányt mutathatnak további feltárások szempontjából is. Egy nap átlagosan 50- 110 métert tudtunk felmérni, ebből is levonható a következtetés a barlang szélsőséges méreteiről.

Barlangban való tartózkodásunk idejét és óraszám mennyiségét teljes mértékben az adott légnyomás határozta meg. Alacsony légnyomás esetén méréseink a barlang É-i labirintusára, vagy a barlang bejáratához közelebb eső, ezáltal jobb szellőzöttségű területekre korlátozódtak, vagy éppen elmaradtak. Ilyenkor a barlangban a CO² oly nagymértékben feldúsul, hogy egyes esetekben már a kút aljánál (barlang fogadó terme) az öngyújtó és a gyufa egyaránt nem gyulladt meg.

Cserszegtomaj, 2008. január 10.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

